

Λαμβανομένου υπόψη ότι ο Καναδάς βασίζεται σε αρχές που αναγνωρίζουν την υπεροχή του Θεού και του κράτους δικαίου:

Εγγύηση δικαιωμάτων και ελευθεριών

 1. Ο Καναδικός Χάρτης Δικαιωμάτων και Ελευθεριών ενγυάται τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που ορίζονται σε αυτόν με την επιφύλαξη μόνο των ευλόγων ορίων που προβλέπονται από το νόμο, όπως προφανώς αιτιολογείται σε μια ελεύθερη και δημοκρατική κοινωνία.

Θεμελιώδεις ελευθερίες

 2. Ο καθένας έχει τις ακόλουθες θεμελιώδεις ελευθερίες: (α) ελευθερία συνείδησης και θρησκείας, (β) ελευθερία σκέψης, πεποιθήσεων, γνώμης και έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας του Τύπου και άλλων μέσων επικοινωνίας, (γ) ελευθερία ειρηνικής συνάθροισης, και (δ) ελευθερία του

Δημοκρατικά δικαιώματα

3. Κάθε πολίτης του Καναδά έχει δικαίωμα να ψηφίζει κατά την εκλογή μελών της Βουλής των Κοινοτήτων ή μιας νομοθετικής συνέλευσης και να θεωρείται καταρχήν επιλέξιμος για εκλογή του στα σώματα αυτά. 4. (1) Καμία Βουλή των Κοινοτήτων και καμία νομοθετική συνέλευση δεν υφίσταται για περισσότερο από πέντε έτη από την ημερομηνία ορκομωσίας των μελών της κατόπιν γενικών εκλογών. (2) Κατά τη διάρκεια τρέχοντος ή επαπειλούμενου πολέμου, εισβολής ή εξέγερσης, η Βουλή των Κοινοτήτων μπορεί να συνεχίζεται από το Κοινοβούλιο και μια νομοθετική συνέλευση μπορεί να συνεχίζεται από το νομοθετικό σώμα πέραν των πέντε ετών, αν η συνέχιση αυτή δεν αντιτίθεται στις ψήφους περισσότερων του ενός τρίτου των μελών της Βουλής των Κοινοτήτων ή της νομοθετικής συνέλευσης, ανάλογα με την περίπτωση. 5. Το Κοινοβούλιο και κάθε νομοθετικό σώμα συνεδιάζει τουλάχιστον μία φορά κάθε δώδεκα μήνες

Δικαιώματα κινητικότητας

 6. (1) Κάθε πολίτης του Καναδά δικαιούται να εισέργεται στον Καναδά. να διαμένει στον Καναδά και να εξέρχεται από τον Καναδά ελεύθερα. (2) Κάθε πολίτης του Καναδά και κάθε πρόσωπο που έχει την ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου του Καναδά έχει το δικαίωμα (α) να μετακομίσει και να εγκατασταθε σε οποιαδήποτε επαρχία, και (β) να επιδιώξει να κερδίζει τα προς το ζην σε οποιαδήποτε επαρχία. (3) Τα δικαιώματα που ορίζονται στο εδάφιο (2) υπόκεινται σε (α) οποιουσδήποτε νόμους ή πρακτικές γενικής εφαρμογής που ισχύουν σε μια επαρχία διαφορετική από εκείνες που εφαρμόζουν διακρίσεις μεταξύ προσώπων κατά κύριο λόγο βάσει της επαρχίας της τρέχουσας ή της προηγούμενης κατοικίας, και (β) οποιουσδήποτε νόμους που προβλέπουν εύλογες απαιτήσεις διαμονής ως προσόντα για τη λήψη κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχονται από το δημόσιο. (4) Τα εδάφια (2) και (3) δεν αποκλείουν κανένα νόμο, πρόγραμμα ή δραστηριότητα που έχει ως άντικείμενο τη βελτίωση σε μια επαρχία των συνθηκών των ατόμων στην εν λόγω επαρχία που κοινωνικά ή οικονομικά βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, εάν το ποσοστό απασχόλησης στην εν λόγω επαρχία είναι κάτω από το ποσοστό απασχόλησης

Νομικά δικαιώματα

🚃 7. Ο καθένας έχει δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την ασφάλεια του ατόμου και το δικαίωμα να μην τα στερηθεί, παρά μόνο σύμφωνα με τις αρχές της θεμελιώδους δικαιοσύνης. 8. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να είναι προστατευμένος έναντι αδικαιολόγητης έρευνας ή σύλληψης. 9. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να μην κρατείται ή φυλακίζεται αυθαίρετα. 10. Ο καθένας έχει δίκαίωμα κατά τη σύλληψη ή την κράτηση (α) να ενημερώνεται αμέσως για τους λόνους αυτής. (β) να έγει και να προσλαμβάνει συνήνορο γωρίς καθυστέρηση και να ενημερώνεται σχετικά με το δικαίωμα αυτό, και (γ) να τυγχάνει προσδιορισμού της εγκυρότητας της κράτησης μέσω εντάλματος προσαγωγής (habeas corpus) και να αφήνεται ελεύθερος εάν η κράτηση δεν είναι νόμιμη. 11. Κάθε πρόσωπο που κατηγορείται για αδίκημα έχει το δικαίωμα (a) να ενημερώνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση για το συγκεκριμένο αδίκημα, (β) να δικάζεται εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, (γ) να μην εξαναγκάζεται να είναι μάρτυρας κατά τη διαδικασία κατά του προσώπου αυτού σε σχέση με το αδίκημα, (δ) να θεωρείται αθώος μέχρι να αποδειχθεί ένοχος σύμφωνα με το νόμο σε δίκαιη και δημόσια ακρόαση από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, (ε) να μην του αρνούνται εύλογη εξαγορά της ποινής χωρίς βάσιμη αιτιολόγηση, (στ) εξαιρουμένης της περίπτωσης αδικήματος βάσει στρατιωτικού δικαίου που δικάζεται ενώπιον στρατιωτικού δικαστηρίου, να επιλένεται δίκη με σώμα ενόρκων όπου η μέγιστη ποινή για το αδίκημα είναι φυλάκιση πέντε ετών ή αυστηρότερη, (ζ) να μην κρίνεται ένοχος εξαιτίας οποιασδήποτε πράξης ή παράλειψης, παρά μόνο εάν, κατά τη στιγμή της πράξης ή παράλειψης, αυτή συνιστούσε αδίκημα βάσει του καναδικού ή του διεθνούς δικαίου ή εγκληματική πράξη σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που αναγνωρίζονται από την κοινότητα των εθνών, (η) εάν τελικά αθωωθεί για το αδίκημα, να μην δικαστεί εκ νέου γι' αυτό και αν τελικά κριθεί ένοχος και τιμωρηθεί για το αδίκημα, να μην δικαστεί ή τιμωρηθεί εκ νέου γι αυτό, και (θ) αν κριθεί ένοχος για το αδίκημα και εάν η ποινή για το αδίκημα διαφοροποιείται μεταξύ του χρόνου τελέσεως και του χρόνου καταδίκης, να επιλένεται η μικρότερη ποινή, 12. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να μην υφίσταται καμία σκληρή και ασυνήθιστη μεταχείριση ή τιμωρία. 13. Ένας μάρτυρας που καταθέτει σε οποιαδήποτε

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΤΟΥ KANAΔA

προδικαστική ή δικαστική διαδικασία έχει το δικαίωμα να μην χρησιμοποιηθούν οποιαδήποτε ενοχοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία που παρέχει στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής για να ενοχοποιηθεί ο ίδιος ο μάρτυρας σε οποιαδήποτε άλλη προδικαστική ή δικαστική διαδικασία, παρά μόνο σε τυχόν δίωξη για ψευδορκία ή παρογή αντιφατικών αποδεικτικών στοιχείων. 14. Ένας διάδικος ή μάρτυρας σε οποιαδήποτε προδικαστική ή δικαστική διαδικασία που δεν κατανοεί ούτε μιλάει τη γλώσσα στην οποία διεξάγεται η διαδικασία ή είναι κωφός, έχει το δικαίωμα να βοηθείται από έναν διερμηνέα.

Δικαιώματα ισότητας
■ 15. (1) Κάθε πρόσωπο είναι ίσο ενώπιον και βάσει του νόμου και έχει δικαίωμα σε ίση προστασία και ίση κάλυψη από τον νόμο χωρίς διακρίσεις και, ειδικότερα, χωρίς διακρίσεις λόγω φυλής, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, χρώματος, θρησκείας, φύλου, ηλικίας ή νοητικής ή σωματικής αναπηρίας. (2) Το εδάφιο 1 δεν αποκλείει οποιονδήποτε νόμο, πρόγραμμα ή δραστηριότητα που έχει ως αντικείμενο τη βελτίωση των συνθηκών μειονεκτούντων ατόμων ή ουμάδων, συμπεριλεση μετικού του βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω φυλετικής, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, χρώματος, θρησκείας, φύλου, ηλικίας ή νοητικής ή σωματικής αναπηρίας.

Επίσημες γλώσσες του Καναδά

16. (1) Τα αγγλικά και τα γαλλικά είναι οι επίσημες γλώσσες του Καναδά και έχουν ισοτήμία και ίσα δικαιώματα και προνόμια ως πρός τη χρήση τους σε όλα τα θεσμικά όργανα του Κοινοβουλίου και της κυβέρνησης του Καναδά. (2) Τα αγγλικά και τα γαλλικά είναι οι επίσημες γλώσσες του Νιου Μπράνσγουικ και έχουν ισοτιμία και ίσα δικαιώματα και προνόμια ως προς τη χρήση τους σε όλα τα θεσμικά όργανα του νομοθετικού σώματος και της κυβέρνησης του Νιου Μπράνσνουικ (3) Τίποτα στον παρόντα Χάρτη δεν περιορίζει την εξουσία του Κοινοβουλίου ή ενός νομοθετικού σώματος να προάγει την ισοτιμία ή τη χρήση των αγγλικών και των γαλλικών. 16.1 (1) Η αγγλόφωνη κοινότητα και η γαλλόφωνη κοινότητα στο Νιου Μπράνσγουικ έχουν ισοτιμία και ίσα δικαιώματα και προνόμια, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος διακριτών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και διακριτών πολιτιστικών ιδρυμάτων όπως κρίνονται αναγκαία για τη διατήρηση και την προαγωγή αυτών των κοινοτήτων. (2) Επιβεβαιώνεται ο ρόλος του νομοθετικού σώματος και της κυβέρνησης του Νίου Μπράνσνουικ για τη διατήρηση και την προαγωνή του καθεστώτος, των δικαιωμάτων και των προνομίων που αναφέρονται στο εδάφιο (1). 17. (1) Ο καθένας έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα σε οποιεσδήποτε συζητήσεις και άλλες εργασίες του Κοινοβουλίου. (2) Ο καθένας έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα σε οποιεσδήποτε συζητήσεις και άλλες εργασίες του νομοθετικού σώματος του Νιου Μπράνσγουικ 18. (1) Τα καταστατικά, τα πρακτικά και οι εφημερίδες του Κοινοβουλίου

εκτυπώνονται και δημοσιεύονται στα αγγλικά και στα γαλλικά, και αμφότερες οι γλωσσικές αποδόσεις είναι εξίσου έγκυρες. (2) Τα καταστατικά, τα πρακτικά και οι εφημερίδες του νομοθετικού σώματος του Νιου Μπράνσγουικ εκτυπώνονται και δημοσιεύονται στα αγγλικά και στα γαλλικά, και αμφότερες οι γλωσσικές αποδόσεις είναι εξίσου έγκυρες.

19. (1) Είτε τα αγγλικά είτε τα ναλλικά μπορούν να χρησιμοποιούνται από οποιοδήποτε πρόσωπο σε, ή σε οποιοδήποτε αίτημα σε ... διαδικασία προερχόμενη από οποιοδήποτε δικαστήριο που έχει

συσταθεί από το Κοινοβούλιο. (2) Είτε τα αγγλικά είτε τα γαλλικά μπορούν να χρησιμοποιούνται από οποιοδήποτε πρόσωπο σε, ή σε οποιοδήποτε αίτημα σε διαδικασία προερχόμενη από, οποιοδήποτε δικαστήριο του Νιου Μπράνσγουικ. 20. (1) Κάθε μέλος του κοινού στον Καναδά έχει το δικαίωμα να επικοινωνε με, και να λαμβάνει διαθέσιμες υπηρεσίες από, οποιονδήποτε επικεφαλής ή κεντρικό γραφείο ενός θεσμικού οργάνου του Κοινοβουλίου ή της κυβέρνησης του Καναδά στα αγγλικά ή στα γαλλικά, και έχει το ίδιο δικαίωμα σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο γραφείο οποιουδήποτε τέτοιου θεσμικού οργάνου όταν (α) υπάρχει σημαντική ζήτηση για επικοινωνία και υπηρεσίες από το γραφείο αυτό στην εν λόγω γλώσσα, ή (β) λόγω της φύσης του γραφείου, είναι λογικό οι επικοινωνίες και οι υπηρεσίες από αυτό το γραφείο να είναι διαθέσιμες και στα αγγλικά και στα γαλλικά. (2) Οποιοδήποτε μέλος του κοινού στο Νιου Μπράνσγουικ έχει το δικαίωμα να επικοινωνεί με, και να λαμβάνει διαθέσιμες υπηρεσίες από, οποιοδήποτε γραφείο ενός θεσμικού οργάνου του νομοθετικού σώματος ή της κυβέρνησης του Νιου Μπράνσγουικ στα αγγλικά ή στα γαλλικά. 21. Τίποτα εξ όσων προβλέπονται στα σημεία 16 έως 20 δεν καταργεί, ή παρεκκλίνει από, οποιοδήποτε δικαίωμα, προνόμιο ή υποχρέωση όσον αφορά την αγγλική και τη γαλλική γλώσσα, ή οποιαδήποτε από αυτές, που υπάρχει ή συνεχίζεται δυνάμει οποιασδήποτε άλλης διάταξης του Συντάγματος του

22. Τίποτα εξ όσων προβλέπονται στα σημεία 16 έως 20 δεν καταρνεί, ή παρεκκλίνει από, οποιοδήποτε νομικό ή εθιμικό δικαίωμα ή προνόμιο που αποκτήθηκε ή αποκομίστηκε είτε πριν είτε μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Χάρτη σε σχέση με οποιαδήποτε γλώσσα που δεν είναι η αγγλική ή

Εκπαιδευτικά Δικαιώματα Μειονοτικών Γλωσσών

23. (1) Οι πολίτες του Καναδά (α) των οποίων η πρώτη γλώσσα που έμαθαν και εξακολουθούν να κατανοούν είναι αυτή του αγγλόφωνου ή του γαλλόφωνου πληθυσμού της επαρχίας στην οποία κατοικούν, ή (β) που έχουν λάβει την πρωτοβάθμια σχολική τους εκπαίδευση στον Καναδά στα αγγλικά ή στα γαλλικά και κατοικούν σε επαρχία όπου η γλώσσα στην οποία έλαβαν αυτή την εκπαίδευση είναι η γλώσσα του αγγλόφωνου ή γαλλόφωνου μειονοτικού πληθυσμού της επαρχίας, έχουν το δικαίωμα τα παιδιά τους να λάβουν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση σε εκείνη τη γλώσσα σε εκείνη στην επαρχία. (2) Οι πολίτες του Καναδά, των οποίων κάποιο παιδί έχει λάβει ή λαμβάνει πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα στον Καναδά, έχουν το δικαίωμα όλα τα παιδιά τους να λάβουν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση στη ίδια γλώσσα (3) Το δικαίωμα των πολιτών του Καναδά σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2) να λαμβάνουν τα παιδιά τους πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση στη γλώσσα του αγγλόφωνου ή γαλλόφωνου μειονοτικού πληθυσμού μιας επαρχίας (α) ισχύει οπουδήποτε στην επαρχία ο αριθμός των παιδιών των πολιτών που έχουν αυτό το δικαίωμα αρκεί για να δικαιολογήσει την παροχή από τους δημόσιους πόρους της διδασκαλίας των μειονοτικών

γλωσσών και *(β)* περιλαμβάνει, όταν ο αριθμός των παιδιών αυτών το δικαιολογεί, το δικαίωμα να τους παρέχεται η εκπαίδευση σε εκπαιδευτικές ενκαταστάσεις μειονοτικής γλώσσας που παρέγονται από δημόσιους

Εκτέλεση

■ 24. *(1)* Όποιος έχει υποστεί παραβίαση ή στέρηση των δικαιωμάτων ή των ελευθεριών του, όπως κατοχυρώνονται από τον παρόντα Χάρτη, μπορεί να προσφύγει σε δικαστήριο αρμόδιας δικαιοδοσίας προκειμένου να λάβει το ένδικο μέσο που το δικαστήριο θεωρεί κατάλληλο και δίκαιο για την περίσταση. (2) Σε περίπτωση που, στο πλαίσιο διαδικασίας του εδαφίου (1), ένα δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα αποδεικτικά στοιχεία αποκτήθηκαν κατά τρόπο που παραβίασε ή στέρησε οποιαδήποτε δικαιώματα ή ελευθερίες που κατοχυρώνονται από τον παρόντα Χάρτη, τα αποδεικτικά στοιχεία αποκλείονται εφόσον αποδεικνύεται ότι, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις, η αποδοχή τους στη διαδικασία θα δυσφήμιζε την απονομή της δικαιοσύνης.

25. Η εγγύηση ορισμένων δικαιωμάτων και ελευθεριών σε αυτόν τον Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να καταργεί, ή να παρεκκλίνει από, τυγόν δικαιώματα ή ελευθερίες που σχετίζονται με τους αυτόχθονες λαούς του Καναδά, συμπεριλαμβανομένων (α) τυχόν δικαιωμάτων ή ελευθεριών που έχουν αναγνωριστεί από την Βασιλική Διακήρυξη της 7ης Οκτωβρίου 1763, και (β) τυχόν δικαιωμάτων ή ελευθεριών που υφίστανται τώρα μέσω συμφωνιών διεκδίκησης εκτάσεων γης ή που μπορεί να αποκτηθούν κατ' αυτόν τον τρόπο. 26. Η εγγύηση ορισμένων δικαιωμάτων και ελευθεριών σε αυτόν τον Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως άρνηση της ύπαρξης τυχόν άλλων δικαιωμάτων ή ελευθεριών που υφίστανται στον Καναδά. 27. Ο παρών Χάρτης θα ερμηνεύεται κατά τρόπο που συνάδει με τη διατήρηση και την ενίσχυση της πολυπολιτισμικής κληρονομιάς των Καναδών. 28. Παρά τα όσα ορίζονται στον παρόντα Χάρτη, τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που αναφέρονται σε αυτόν διασφαλίζονται εξίσου για τους άνδρες και τις γυναίκες. 29. Τίποτα εξ όσων περιέχονται στον παρόντα Χάρτη δεν καταργεί ή παρεκκλίνει από τυχόν δικαιώματα ή προνόμια που εγγυάται, ή απορρέουν από, το Σύνταγμα του Καναδά όσον αφορά τα εκκλησιαστικά, τα διαφορετικά σχολεία ή τα σχολεία διαφορετικού θρησκευτικού δόγματος. 30. Οποιαδήποτε αναφορά του παρόντος Χάρτη σε μια επαρχία ή στη νομοθετική συνέλευση ή σε ένα νομοθετικό σώμα μιας επαρχίας θεωρείται ότι περιλαμβάνει αναφορά στην περιφέρεια Γιουκόν και στις Βορειοδυτικές περιφέρειες ή στην αρμόδια νομοθετική αρχή αυτών, ανάλογα με την περίπτωση. 31. Τίποτα εξ όσων περιέχονται στον παρόντα Χάρτη δεν επεκτείνει τις νομοθετικές εξουσίες οποιουδήποτε ορνάνου ή αρχής

Εφαρμογή του Χάρτη

32. (1) Ο Χάρτης αυτός ισχύει (α) στο Κοινοβούλιο και την κυβέρνηση του Καναδά για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην εξουσία του Κοινοβουλίου συμπεριλαμβανομένων όλων των θεμάτων που αφορούν την περιφέρεια Γιουκόν και τις Βορειοδυτικές περιφέρειες, και β) στο νομοθετικό σώμα και την κυβέρνηση κάθε επαρχίας όσον αφορά όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην εξουσία του νομοθετικού σώματος κάθε επαρχίας. (2) Κατά παρέκκλιση του εδαφίου (1), το σημείο 15 δεν παράγει αποτελέσματα παρά τρία χρόνια μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος σημείου. 33. (1) Το Κοινοβούλιο ή το νομοθετικό σώμα μιας επαρχίας δύναται ρητώς να δηλώσει με νόμο του Κοινοβουλίου ή του νομοθετικού σώματος, κατά περίπτωση, ότι ο νόμος ή μια διάταξη αυτού παρέχεται ανεξάρτητα από μια διάταξη που περιλαμβάνεται στο σημείο 2 ή στα σημεία 7 έως 15 του παρόντος Χάρτη. (2) Νόμος ή διάταξη ενός νόμου, για τον οποίο ισχύει μια δήλωση που γίνεται σύμφωνα με το παρόν σημείο, έχει την εφαρμογή που θα είχε εάν δεν επρόκειτο για τη διάταξη αυτού του Χάρτη που αναφέρεται στη δήλωση. (3) Η δήλωση που γίνεται δυνάμει του εδαφίου (1) παύει να παράγει αποτελέσματα πέντε έτη μετά την έναρξη της ισχύος της ή σε προγενέστερη ημερομηνία, όπως ορίζεται στη δήλωση. (4) Το Κοινοβούλιο ή το νομοθετικό σώμα μιας επαρχίας μπορεί να επαναλάβει δήλωση που έγινε σύμφωνα με το εδάφιο (1). (5) Το εδάφιο (3) εφαρμόζεται σε περίπτωση επανάληψης που έγινε βάσει του εδαφίου (4).

Παραπομπή

🚃 34. Το παρόν Μέρος μπορεί να αναφέρεται ως Χάρτης Δικαιωμάτων και Ελευθεριών του Καναδά

«Πρέπει τώρα να εδραιώσουμε τις βασικές αρχές, τις βασικές αξίες και τις πεποιθήσεις που μας συγκροτούν ως Καναδούς έτσι ώστε, πέρα από τα αισθήματα αφοσίωσης για κάποια περιοχή, να υπάρχει ένας τρόπος ζωής και ένα σύστημα αξιών που μας κάνει υπερήφανους για τη χώρα που μας έχει δώσει τέτοια ελευθερία και τέτοια ανυπολόγιστη χαρά».

P.F. Trudeau 1981